

Uppgifter, 2015
Tillämpad linjär algebra

Geometri.

1. **Uppgift.** Låt $A = (1, 1, 1)$, $B = (-1, 2, 3)$, $C = (1, 1, 0)$ vara punkter i $\mathbb{R}^3$.
- (1) Beskriva på parameter form alla plan som innehåller A , B och C . Ger ett system av linjära ekvationer som beskriver planet
  - (2) Låt L vara en linje genom A och B . Beskriva L på parameter form. Ger ett system av linjära ekvationer som beskriver L .
  - (3) Beräkna avståndet mellan C och linjen L .
  - (4) Beräkna area av triangel ABC .
  - (5) Beräkna area av parallelogram som spänns av A , B , och C .

2. **Uppgift.** Låt:

$$\vec{v} = \begin{bmatrix} 1 \\ 1 \\ 2 \end{bmatrix} \quad \vec{w} = \begin{bmatrix} -1 \\ 1 \\ 1 \end{bmatrix} \quad \vec{u} = \begin{bmatrix} 1 \\ a \\ 1 \end{bmatrix}$$

- (1) Bestäm en ekvation för planet $\text{Span}(\vec{v}, \vec{w})$.
  - (2) Bestäm a såatt $\vec{u}$ ligger i planet $\text{Span}(\vec{v}, \vec{w})$.
3. **Uppgift.** Betrakta en linje L_1 i $\mathbb{R}^3$ som ges av $(1, 1, 1) + t(1, 2, 2)$.
- (1) Bestäm alla värden på a så att linjen L_2 genom $(-1, -1, 2)$ och $(a, 5, 5)$ skär linjen L_1 och bestäm skärningen.
  - (2) För alla värden från (1), bestäm en ekvation av planet som innehåller L_1 och L_2 .

4. **Uppgift.** Låt plan P_1 och P_2 i $\mathbb{R}^3$ ges av parameter form $(2s + t, 3s - 2t, s)$ och $(t, s, t - s)$. Bestäm ekvationer som beskriver P_1 och P_2 . Beskriv snittet av P_1 och P_2 på parameter form.

5. **Uppgift.** Låt $A = (1, 1)$, $B = (2, 3)$ vara punkter och $2x - y = 2$ en linje L i $\mathbb{R}^2$.
- (1) Hitta en punkt P på linjen L så att triangel ABP är vinkelrätt i P .
  - (2) Hitta en punkt P på linjen L att triangel ABP är vinkelrätt i A .
  - (3) Hitta en punkt P på linjen L att triangel ABP är vinkelrätt i B .

6. **Uppgift.** Betrakta följande plan i $\mathbb{R}^3$ P_1 som ges av $x + 2y + z = 1$, P_2 som ges av $2x - 3y + z = 2$, och P_3 som ges av $4x + 5y - 2z = -1$. Beskriva alla punkter på linjer som ges av snittet av P_1 och P_2 , P_2 och P_3 , P_1 och P_3 . Avgör om det finns en punkt som ligger på alla plan.

7. **Uppgift.** Betrakta två plan P_1 och P_2 i $\mathbb{R}^3$ som ges av ekvationer:

$$P_1 : x - y + z = 2 \quad P_2 : 2x + 2z = 1$$

- (1) En linje $(1, 1, 0) + t(2, 0, 3)$ speglas genom P_1 till en linje L . Undersök om L skär planet P_2 .

- (2) Bestäm alla vektorer i P_1 som har längden 2 och är ortogonala till $\begin{bmatrix} -1 \\ 2 \\ 1 \end{bmatrix}$.

8. **Uppgift.** Låt L är en linje i $\mathbb{R}^3$ som ges av:

$$x + y + z = 1$$

$$-x - y + z = 0$$

- (1) Hur många plan finns det i $\mathbb{R}^3$ som innehåller L och punkten $(-1, 0, 3)$.
- (2) Bestäm en ekvation av något plan som innehåller L och punkten $(-1, 0, 3)$.
- (3) Bestäm all del rum i $\mathbb{R}^3$ som innehåller L .
- (4) Bestäm en ekvation till planet som innehåller L och är ortogonal till planet $2x - 3y + z = 1$.

9. **Uppgift.** Triangelns hörn ges av $(2, -1, 3)$, $(-1, -2, -3)$ och $(1, 3, 4)$. Bestäm mittpunkterna på sidorna av triangeln.

10. **Uppgift.** Låt H vara ett plan i $\mathbb{R}^3$ som innehåller punkten $A = (1, 2, 3)$. Låt L vara en linje i $\mathbb{R}^3$ som innehåller punkten $P = (2, 1, 2)$. Antar att snittet av L och H är en punkt A .

- (1) Låt T vara linjen som man får när L reflekteras av planet H . Antar att T innehåller punkten $Q = (3, 3, 1)$. Bestäm normal vektor och ekvation av planet H .

- (2) Antar att $\vec{n} = \begin{bmatrix} 1 \\ -1 \\ 1 \end{bmatrix}$ är normal vektor till H . Bestäm riktnings vektor till linjen som man får när L reflekteras av planet H .

Lösningar av system av linjära ekvationer, Gauss-Jordan, determinanter.

11. **Uppgift.** Betrakta ett system av linjära ekvationer:

$$2x + y + z = b$$

$$2x + ay + 3z = 2$$

$$-x - y - z = 3$$

- (1) Skriv systemet som en matrisekvation $A\vec{x} = \vec{v}$.
- (2) Hitta värda av a och b så att systemet har inga lösningar.
- (3) Hitta värde av a och b så att systemet har precis en lösning.
- (4) Hitta värde av a och b så att systemet har oändlig många lösningar och hitta dem.
- (5) Bestäm detrerminananten till A .
- (6) För vilka a matrisen A är inverterbar

12. **Uppgift.**

- (1) Låt $W = \text{span} \left(\left(\begin{bmatrix} 1 \\ 1 \\ 4 \\ 3 \\ 1 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} -1 \\ 0 \\ 0 \\ -4 \\ -1 \end{bmatrix} \right) \right)$. Bestäm ett ekvation system som har W för lösningsmängden.

- (2) Bestäm en matris A så att $W = \ker(A)$.

13. **Uppgift.** Betrakta ett plan P i $\mathbb{R}^3$ som ges på parameter form $\begin{bmatrix} 2t - s \\ t + s \\ -t - s \end{bmatrix}$. Bestäm ett ekvation system som beskriver planet P .

14. **Uppgift.** Låt $A = \begin{bmatrix} 2 & -1 & 5 \\ 3 & 0 & 6 \\ 4 & -2 & 7 \end{bmatrix}$. Bestäm en matris E så att matrisen EA bildas från A genom Gauss-Jordan operationerna (dessa operationer appliceras på A): första raden multipliceras med 2, första raden multipliceras med -1 och adderas till andra raden, första raden byter plats med tredje raden.

15. **Uppgift.** Betrakta följande systemet:

$$x_1 + 2x_2 + x_3 - x_4 = 0$$

$$-x_1 + 2x_2 + x_3 + x_4 = 0$$

$$x_1 + x_3 = 0$$

- (1) Förklara varför lösningsmängden W till systemet är ett delrum i $\mathbb{R}^4$.
- (2) Bestäm en bas till lösningsmängden W .
- (3) Besteäm en linjär avbildning $g: \mathbb{R}^6 \rightarrow \mathbb{R}^4$ så att $\text{im}(g) = W$.

4

- (4) Bestäm en linjär avbildning $f: \mathbb{R}^4 \rightarrow \mathbb{R}^6$ så att $\ker(f) = W$.
- (5) Bestäm en bas till ortogonala komplementet av W .

Linjära avbildningar och matriser.

16. **Uppgift.** Betrakta följande matris:

$$A = \begin{bmatrix} 3 & -1 \\ -6 & 2 \end{bmatrix}$$

- (1) Är det sant att vektor $\begin{bmatrix} -1 \\ 2 \end{bmatrix}$ ligger i $\text{im}(A)$?
- (2) Bestäm $\ker(A)$.
- (3) Bevisa att linjen $2x + 3y = 2$ avbildas till en linje L och inte en punkt. Hitta en ekvation som beskriver $A(L)$.
- (4) Bestäm om linjen $3x - y = 5$ avbildas till en punkt eller en linje och beskriv detta.

17. **Uppgift.** Låt $f : \mathbb{R}^3 \rightarrow \mathbb{R}^4$ vara en linjär avbildning så att:

$$f\left(\begin{bmatrix} 1 \\ -1 \\ 0 \end{bmatrix}\right) = \begin{bmatrix} -1 \\ 1 \\ 1 \\ 1 \end{bmatrix} \quad f\left(\begin{bmatrix} 1 \\ 0 \\ 1 \end{bmatrix}\right) = \begin{bmatrix} 0 \\ 1 \\ 1 \\ 0 \end{bmatrix} \quad f\left(\begin{bmatrix} 0 \\ -1 \\ 1 \end{bmatrix}\right) = \begin{bmatrix} -1 \\ 0 \\ 0 \\ 1 \end{bmatrix}$$

- (1) Förklara varför finns det bara en sådana linjär avbildning.
- (2) Bestäm matrisen till f och hitta $f(x, y, z)$.
- (3) Bestäm $\text{im}(f)$.
- (4) Bestäm en bas till bildrum $\text{im}(f)$ och en bas till nollrum $\ker(f)$.

18. **Uppgift.** Låt $f : \mathbb{R}^2 \rightarrow \mathbb{R}^2$ vara en linjär avbildning så att:

$$f\left(\begin{bmatrix} 1 \\ -1 \end{bmatrix}\right) = \begin{bmatrix} 2 \\ 1 \end{bmatrix} \quad f\left(\begin{bmatrix} 1 \\ 1 \end{bmatrix}\right) = \begin{bmatrix} -1 \\ -1 \end{bmatrix}$$

- (1) Bestäm matrisen till f och hitta $f(x, y)$.
- (2) Är det sant att $\text{im}(f) = \mathbb{R}^2$.
- (3) Bestäm $f(\Omega)$, där Ω är enhetskvadrat som spans av $\begin{bmatrix} 1 \\ 0 \end{bmatrix}$ och $\begin{bmatrix} 0 \\ 1 \end{bmatrix}$ (rita $f(\Omega)$).

19. **Uppgift.** Låt $f : \mathbb{R}^2 \rightarrow \mathbb{R}^2$ vara speglingen i linjen L_1 som ges av $2x - 2y = 0$ och $g : \mathbb{R}^2 \rightarrow \mathbb{R}^2$ vara speglingen i linjen L_2 som ges av $3x + 2y = 0$.

- (1) Hitta matrisen till f , g , fg , och gf .
- (2) Förklara hur parallelogrammet som spänns av $(0, 0)$, $(0, 2)$, $(1, 1)$ avbildas genom f .

20. **Uppgift.** Bestäm alla 3×3 matriser A så att $\text{im}(A) = \text{span} \left(\left[\begin{array}{c} 1 \\ 1 \\ 1 \end{array} \right], \left[\begin{array}{c} -1 \\ 0 \\ 1 \end{array} \right] \right)$
och $\text{ker}(A) = \text{span} \left(\left[\begin{array}{c} -1 \\ 2 \\ 0 \end{array} \right] \right)$

21. **Uppgift.**

(1) förklara varför lösningar till följande system är ett delrum i $\mathbb{R}^4$

$$x_1 + x_2 = x_3$$

$$x_1 + x_3 = -x_2 + x_4$$

(2) Hitta en 4×4 matris A vars bildrum är lösningar till systemet ovan.

22. **Uppgift.** Låt $\vec{v}_1 = \begin{bmatrix} 1 \\ -1 \\ 1 \\ 0 \end{bmatrix}$ och $\vec{v}_2 = \begin{bmatrix} 0 \\ 1 \\ 1 \\ 0 \end{bmatrix}$, och $\vec{v}_3 = \begin{bmatrix} 2 \\ 2 \\ 0 \\ 1 \end{bmatrix}$.

(1) Är det sant att vektorerna $\vec{v}_1, \vec{v}_2, \vec{v}_3$ är linjär oberoende?

(2) Bestäm en linjär avbildning $f: \mathbb{R}^4 \rightarrow \mathbb{R}^2$ så att $\text{ker}(f) = \text{span}(\vec{v}_1, \vec{v}_2, \vec{v}_3)$.

23. **Uppgift.** Betrakta följande matris:

$$A = \begin{bmatrix} 3 & -1 \\ -2 & 2 \end{bmatrix}$$

Bevisa att linjen $2x + 3y = 2$ avbildas till en linje L och inte en punkt. Hitta en ekvation som beskriver L .

24. **Uppgift.**

(1) Bevisa att lösningen till följande systemet beskriver en linje L i $\mathbb{R}^3$:

$$2x - 2y + 3z = -1$$

$$2x + y + z = 1$$

(2) Betrakta följande matris:

$$A = \begin{bmatrix} 3 & -1 & 2 \\ -2 & 2 & 0 \\ 0 & -1 & -1 \end{bmatrix}$$

Bevisa att linjen L , som definieras i (1) avbildas till en linje L_1 och inte en punkt. Hitta en ekvation som beskriver L_1 .

(3) Bestäm rangen till A och determinanten till A .

25. **Uppgift.** Betrakta följande matris:

$$A = \begin{bmatrix} 3 & -1 & 1 \\ -2 & 2 & 1 \\ 1 & 1 & 2 \end{bmatrix}$$

- (1) Bestäm en bas till $\ker(A)$, $\operatorname{im}(A)$, och $\ker(A)^\perp$.
- (2) Bestäm en vektor som inte ligger i $\operatorname{im}(A)$.

26. **Uppgift.** Låt:

$$A = \begin{bmatrix} 1 & 0 \\ 2 & 1 \\ 1 & -1 \end{bmatrix} \quad B = \begin{bmatrix} 0 & 1 \\ 1 & 0 \\ 0 & 1 \end{bmatrix}$$

- (1) Undersök om $\operatorname{im}(A)$ och $\operatorname{im}(B)$ skär varandra och hitta alla vektorer i skärningen. Förklara varför skärningen är ett delrum i $\mathbb{R}^3$ och beräkna sitt dimension.
- (2) Hitta en vektor i $\operatorname{im}(A)$ som inte ligger i $\operatorname{im}(B)$.

27. **Uppgift.** Betrakta följande matris:

$$A = \begin{bmatrix} 0 & 1 & -1 \\ 1 & 1 & 1 \\ -1 & 0 & 2 \end{bmatrix}$$

Bevisa att matrisen A uppfyller följande likheten:

$$A^3 - 3A^2 + 4A - 5 = 0$$

28. **Uppgift.** Låt $T: \mathbb{R}^4 \rightarrow \mathbb{R}^4$ ges som:

$$T \left(\begin{bmatrix} x_1 \\ x_2 \\ x_3 \\ x_4 \end{bmatrix} \right) = \begin{bmatrix} ax_1 - x_3 \\ x_2 + x_4 \\ x_3 - x_4 \\ bx_1 + x_2 + x_4 \end{bmatrix}$$

- (1) Bestäm alla a och b så att T blir inverterbar (du kan använda determinanten).
- (2) Bestäm den inversa avbildningen T^{-1} för $a = b = 1$.

Linjär oberoende vektorer, baser, koordinater i olika baser.

29. **Uppgift.** Bevisa att vektorer $\vec{u} = \begin{bmatrix} u_1 \\ u_2 \end{bmatrix}$ och $\vec{v} = \begin{bmatrix} v_1 \\ v_2 \end{bmatrix}$ är linjär beroende om och endast om $u_1v_2 - v_1u_2 = 0$.

30. **Uppgift.** Låt:

$$\vec{v} = \begin{bmatrix} -2 \\ -1 \\ 1 \end{bmatrix} \quad \vec{u} = \begin{bmatrix} 1 \\ 0 \\ 1 \end{bmatrix} \quad \vec{w} = \begin{bmatrix} 2 \\ 1 \\ -1 \end{bmatrix} \quad \vec{t} = \begin{bmatrix} 1 \\ 1 \\ 1 \end{bmatrix}$$

- (1) Förklara varför $\mathcal{B} = \{\vec{v}, \vec{u}, \vec{w}\}$ är en bas till $\mathbb{R}^3$.
- (2) Hitta koordinaterna av $\vec{t}$ i basen $\mathcal{B}$.
- (3) Låt $3x^2 - y^2 + xz - yz = 0$ vara en kurva i standarda koordinater. Bestäm ekvation för kurvan i koordinater a, b, c i basen $\mathcal{B}$.

31. **Uppgift.** Låt:

$$\vec{v}_1 = \begin{bmatrix} -2 \\ -1 \\ 1 \\ 0 \end{bmatrix} \quad \vec{v}_2 = \begin{bmatrix} 1 \\ 0 \\ 1 \\ -1 \end{bmatrix} \quad \vec{v}_3 = \begin{bmatrix} 0 \\ -2 \\ -2 \\ 1 \end{bmatrix} \quad \vec{v}_4 = \begin{bmatrix} 3 \\ -1 \\ -2 \\ 0 \end{bmatrix}$$

- (1) Bestäm en bas β till $\text{span}(\vec{v}_1, \vec{v}_2, \vec{v}_3, \vec{v}_4)$.
- (2) Bestäm en bas till $\text{span}(\vec{v}_1, \vec{v}_2, \vec{v}_3, \vec{v}_4)^\perp$.
- (3) Bestäm talet a så att vektorn:

$$\vec{w} = \begin{bmatrix} a \\ -1 \\ 2 \\ -1 \end{bmatrix}$$

ligger i $\text{span}(\vec{v}_1, \vec{v}_2, \vec{v}_3, \vec{v}_4)$. Bestäm därefter koordinaterna för $\vec{w}$ i basen β .

32. **Uppgift.** Låt $W = \text{span}(\vec{v}, \vec{u})$, där:

$$\vec{v} = \begin{bmatrix} -2 \\ -1 \\ 1 \end{bmatrix} \quad \vec{u} = \begin{bmatrix} 1 \\ 0 \\ 1 \end{bmatrix}$$

- (1) Förklara varför $\mathcal{B} = \{\vec{v}, \vec{u}\}$ är en bas till W .
- (2) Låt $\mathcal{C}$ vara en bas till W och $T = \begin{bmatrix} 1 & -1 \\ 2 & 3 \end{bmatrix}$ vara en övergångsmatrisen från bas $\mathcal{B}$ till bas $\mathcal{C}$. Bestäm vektorerna som ligger i $\mathcal{C}$.
- (3) Undersök om vektor $\begin{bmatrix} 5 \\ 2 \\ -1 \end{bmatrix}$ ligger i W och i så fall bestäm koordinaterna i bas $\mathcal{B}$ och $\mathcal{C}$.

33. **Uppgift.** Låt $\mathcal{V} = \{\vec{v}_1, \vec{v}_2\}$ och $\mathcal{W} = \{\vec{w}_1, \vec{w}_2\}$ vara två baser för ett delrum V i $\mathbb{R}^{100}$.

Antar att övergångsmatrisen från bas $\mathcal{V}$ till bas $\mathcal{W}$ ges av $T = \begin{bmatrix} 2 & -1 \\ -4 & 3 \end{bmatrix}$.

(1) Bestäm övergångsmatrisen från bas $\mathcal{W}$ till bas $\mathcal{V}$

(2) Låt $f: V \rightarrow V$ vara en linjär avbildning så att $[f]_{\mathcal{W}} = \begin{bmatrix} 3 & 1 \\ -1 & -1 \end{bmatrix}$. Bestäm $[f]_{\mathcal{V}}$.

34. **Uppgift.** Låt V vara ett delrum i $\mathbb{R}^n$ och $\mathcal{B} = \{\vec{u}, \vec{v}, \vec{w}\}$ en bas till V . Antar att $\vec{x}$, $\vec{y}$, och $\vec{z}$ är vektorer i V så att:

$$\vec{x} = 2\vec{u} - 3\vec{v} + \vec{w} \quad \vec{y} = \vec{u} + \vec{v} \quad \vec{z} = -\vec{v} - \vec{w}$$

(1) Hitta koordinaterna av $\vec{x}$, $\vec{y}$ och $\vec{z}$ i bas $\mathcal{B}$.

(2) Förklara varför $\{\vec{x}, \vec{y}, \vec{z}\}$ är en bas till V .

(3) Hitta koordinaterna av $\vec{v}$ i basen $\{\vec{x}, \vec{y}, \vec{z}\}$.

35. **Uppgift.** Låt L vara en linje i $\mathbf{R}^2$ med rikningsvektor $\vec{u}$ och normal vektor $\vec{n}$. Låt $f: \mathbf{R}^2 \rightarrow \mathbf{R}^2$ vara speglingen i L och $\text{proj}_L: \mathbf{R}^2 \rightarrow \mathbf{R}^2$ vara ortogonal projektion på linjen L .

(1) Betrakta en bas $\mathcal{V} = \{\vec{u}, \vec{n}\}$. Bestäm matriser $[f]_{\mathcal{V}}$ och $[\text{proj}_L]_{\mathcal{V}}$.

(2) Bestäm $[f(\vec{w})]_{\mathcal{V}}$ och $[\text{proj}_L(\vec{w})]_{\mathcal{V}}$ om $\vec{w} = 2\vec{u} - 4\vec{n}$.

36. **Uppgift.**

(1) Förklara varför följande vektorer bildar en bas i $\mathbb{R}^2$:

$$\vec{v} = \begin{bmatrix} 1 \\ 7 \end{bmatrix} \quad \vec{w} = \begin{bmatrix} 2 \\ -1 \end{bmatrix}$$

(2) Låt $\mathcal{B} = \{\vec{v}, \vec{w}\}$ och $A = \begin{bmatrix} 1 & 2 \\ -1 & 0 \end{bmatrix}$. Bestäm $[A]_{\mathcal{B}}$.

(3) Låt $\mathcal{B} = \{\vec{v}, \vec{w}\}$ och $[A]_{\mathcal{B}} = \begin{bmatrix} 1 & 2 \\ -1 & 0 \end{bmatrix}$. Bestäm A .

(4) Låt $3x^2 - 2xy + 12y^2 = 2$ vara en kurva i standarda koordinater. Bestäm ekvation för kurvan i koordinater w och z i basen $\mathcal{B}$.

37. **Uppgift.** Låt:

$$A = \begin{bmatrix} 1 & 2 \\ -1 & 0 \end{bmatrix} \quad B = \begin{bmatrix} -1 & -1 \\ 0 & 1 \end{bmatrix} \quad C = \begin{bmatrix} 0 & 1 \\ 1 & 1 \end{bmatrix}$$

(1) Bestäm en bas $\mathcal{V} = \{\vec{v}, \vec{w}\}$ i $\mathbb{R}^2$ så att $[A]_{\mathcal{V}} = B$.

(2) Bestäm $[C]_{\mathcal{V}}$.

38. **Uppgift.** Låt V vara delrum i $\mathbb{R}^3$ som ges av $2x - 2y + z = 0$. Bestäm matrisrepresentation till ortogonala projektionen på V i någon bas.

Eigenvärden och egenvektorer.

39. Betrakta matrisen

$$A = \begin{bmatrix} 0 & 2 & 2 \\ 2 & 0 & 2 \\ 2 & 2 & 0 \end{bmatrix}.$$

- (1) Bevisa att -2 är en egenvärde till A och bestäm motsvarande egenvektorer.
- (2) Bestäm karakteristiska polynomet för A .

40. **Uppgift.** Låt V vara ett delrum i $\mathbb{R}^n$. Bestäm eigenvärden och egenvektorer till $\text{proj}_V: \mathbb{R}^n \rightarrow \mathbb{R}^n$.

41. **Uppgift.** Låt $f: \mathbb{R}^3 \rightarrow \mathbb{R}^3$ vara en linjär avbildning som har -1 , 0 och 2 för eigenvärden.

- (1) Bestäm eigenvärden till sammansättning f^2 .
- (2) Kan f diagonaliseras?
- (3) Kan f^2 diagonaliseras?

42. **Uppgift.** Låt $f: \mathbb{R}^n \rightarrow \mathbb{R}^n$ vara en linjär avbildning. Antar att $f^{135} = 0$. Bevisa att den enda eigenvärdet av f är 0 .

43. **Uppgift.** Låt $\mathcal{P}_n$ vara mängden av alla polynomer $p(x)$ av grad högst n . Genom följande kan vi identifiera $\mathcal{P}_n$ med vektorrum $\mathbb{R}^{n+1}$.

$$a_0 + a_1x + \cdots + a_nx^n \mapsto \begin{bmatrix} a_0 \\ a_1 \\ \vdots \\ a_n \end{bmatrix}$$

Låt $D: \mathcal{P}_n \rightarrow \mathcal{P}_n$ vara derivata, dvs, $D(a_0 + a_1x + \cdots + a_nx^n) = a_1 + \frac{a_2}{2}x + \cdots + \frac{a_n}{n}x^{n-1}$.

- (1) Bevisa att polynomer $1, x, x^2, \dots, x^n$ bildar en bas av $\mathcal{P}_n$. Den bas kallas för standardbasen till $\mathcal{P}_n$.
- (2) Bestäm standardmatrisen till D för $n = 5$ och $n = 10$.
- (3) Bevisa att $D: \mathcal{P}_n \rightarrow \mathcal{P}_n$ är linjär avbildning.
- (4) Bestäm eigenvärden till D och motsvarande egenvektorer.

44. **Uppgift.** Låt:

$$A = \begin{bmatrix} 5 & 3 \\ -4 & -3 \end{bmatrix}$$

- (1) Hitta eigenvärden och motsvarande egenvektorer till matriser A och $2A$.
- (2) Rita egenrummen till A .
- (3) Bestäm en 2×2 matris S så att $S^{-1}AS$ är diagonal matris.
- (4) Bestäm A^{139} .

45. **Uppgift.** Låt A vara $n \times n$ matris så att $\det(A) = 0$.

- (1) Förklara varför A har en egenvektor.
 (2) Förklara varför det finns en bas $\mathcal{B}$ i $\mathbb{R}^n$, så att matrisen $[A]_{\mathcal{B}}$ har noll vektor som första kolonnen.

46. **Uppgift.** Låt A vara 4×4 symmetrisk matris som har följande vektorer som egenvektorer:

$$\vec{v} = \begin{bmatrix} 0 \\ 1 \\ 1 \\ 1 \end{bmatrix} \quad \vec{u} = \begin{bmatrix} 1 \\ 1 \\ 1 \\ -1 \end{bmatrix}$$

Förklara varför egenvärdet till $\vec{v}$ är lika med egenvärdet till $\vec{u}$.

47. **Uppgift.** Hitta alla värde av a så att följande matris är inte diagonaliserbar:

$$\begin{bmatrix} 3 & 1 \\ a & 2 \end{bmatrix}$$

48. **Uppgift.** Låt A vara $n \times n$ matris. Antar att för varje vektor v , $|A(v)| = |v|$ (A bevarar längden). Visa att 1 och -1 är de enda möjliga egenvärdena till A .

49. **Uppgift.**

- (1) Bevisa att $\beta = \left\{ \begin{bmatrix} 1 \\ 1 \end{bmatrix}, \begin{bmatrix} -2 \\ 2 \end{bmatrix} \right\}$ är en bas till $\mathbb{R}^2$.
 (2) Låt $T: \mathbb{R}^2 \rightarrow \mathbb{R}^3$ en linjär avbildning som i bas β representaras av matrisen:

$$D = \begin{bmatrix} 1 & 0 \\ 0 & -1/2 \end{bmatrix}$$

Bestäm $T^n \left(\begin{bmatrix} 2 \\ 5 \end{bmatrix} \right)$ för alla heltal $n > 0$.

50. **Uppgift.** Låt λ vara ett nollskilt egenvärde till en kvadratisk, inverterbar matris A . Visa att λ^{-1} är egenvärde till A^{-1} .

Orthogonalitet, symmetriska matriser, Gram-Schmidt process.

51. **Uppgift.** Betrakta delrum V i $\mathbb{R}^3$ som ges av ekvationen:

$$2x + 3y - z = 0$$

Bestäm en ON bas till V . Bestäm en matrisrepresentation till $\text{proj}_V: \mathbb{R}^3 \rightarrow \mathbb{R}^3$.

52. **Uppgift.** Bevisa att följande vektorer är ortogonala:

$$\vec{v} = \begin{bmatrix} 1 \\ -1 \\ 4 \end{bmatrix} \quad \vec{w} = \begin{bmatrix} 2 \\ -2 \\ -1 \end{bmatrix}$$

Utvidga $\{\vec{v}, \vec{w}\}$ till en ortogonal bas för $\mathbb{R}^3$.

53. **Uppgift.** Låt:

$$A = \begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 & 1 & 2 \\ -1 & 2 & 1 & 1 & 0 \end{bmatrix}$$

(1) Hitta orthonormal bas till $\ker(A)$ och $\text{im}(A)$.

(2) Bevisa att $\vec{v} = \begin{bmatrix} -2 \\ -2 \\ 2 \\ 0 \\ 1 \end{bmatrix}$ ligger i $\ker(A)$ och beräkna koordinater av $\vec{v}$ anavseende på basen från (1).

(3) Bestäm standard matris till $\text{proj}_{\ker(A)}: \mathbb{R}^5 \rightarrow \mathbb{R}^5$.

(4) Bestäm $\text{proj}_{\ker(A)} \begin{bmatrix} 1 \\ 1 \\ 1 \\ 0 \\ -1 \end{bmatrix}$

54. **Uppgift.** Låt:

$$\vec{v} = \begin{bmatrix} -2 \\ -1 \\ 1 \end{bmatrix} \quad \vec{u} = \begin{bmatrix} 1 \\ 0 \\ 1 \end{bmatrix} \quad \vec{w} = \begin{bmatrix} 2 \\ 1 \\ 1 \end{bmatrix}$$

Bestäm en orthonormal bas till $\text{span}(\vec{v}, \vec{u}, \vec{w})$.

55. **Uppgift.** Låt A vara $n \times n$ matris. Antar att n är ett ojämnt tal. Visa att A har en egenvektor.

56. **Uppgift.** Låt $\vec{v}$ vara en vektor i $\mathbb{R}^{100}$. Betrakta matrisen $A = \vec{v}\vec{v}^T$. Bevisa att A kan ortogonalt diagonaliseras.

57. **Uppgift.** Bestäm alla symmetriska 4×4 matriser A så att $\dim(\ker(A)) = 3$ och

som har $\begin{bmatrix} -2 \\ -1 \\ 1 \\ 2 \end{bmatrix}$ för egenvektor med egenvärdet -1 .

58. **Uppgift.** Betrakta fljande matris:

$$A = \begin{bmatrix} 4 & 1 & -1 \\ 1 & 4 & -1 \\ -1 & -1 & 4 \end{bmatrix}$$

som har 3 och 6 för egenvärdena. Bestäm en ortonormal bas av egenvektorer till A .

59. **Uppgift.**

Låt $\vec{w}_1, \vec{w}_2, \vec{w}_3$, och $\vec{w}_4$ vara ortonormala vektorer i $\mathbb{R}^4$.

(1) Beräkna absolut värde av följande determinanten:

$$\det [\vec{w}_1 \quad \vec{w}_2 \quad \vec{w}_3 \quad \vec{w}_4]$$

(2) Beräkna absolut värde av följande determinanten:

$$\det [\vec{w}_1 - \vec{w}_2 \quad \vec{w}_1 + \vec{w}_2 + \vec{w}_3 \quad \vec{w}_3 - \vec{w}_4 \quad \vec{w}_4]$$

Minstakvadratmetoden.

60. **Uppgift.** Anpassa kurvan $y = ax + b$ med minstakvadratmetoden till följande tabell av mätdata

x	-40	-20	20	40
y	1	2	6	8

61. **Uppgift.** Anpassa kurvan $y = ax^2 + bx + c$ med minstakvadratmetoden till följande tabell av mätdata

x	-2	-1	0	1	2
y	3	2	0	2	8